

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

12 februarie 2019

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

mun. Chișinău

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun

Maria Ghervas

Dumitru Mardari

juducând în ședință fără participarea părților recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Constantin Moraru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2018, în cauza penală în privința lui

***Beț Oleg Xxxxx**, născut la xx xxxxx xxxx,
originar și locuitor Xxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 06.06.2017-21.06.2018;

instanța de apel: 13.07.2018-06.11.2018;

instanța de recurs: 14.12.2018-12.02.2019;

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 21 iunie 2018, Beț Oleg a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe termen de 4 (patru) luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

S-a dispus încasarea din contul lui Beț Oleg în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 156 lei, suportate în legătură cu examinarea medicală de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, efectuată de către Dispensarul Republican de Narcologie.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că Beț Oleg, la 14 ianuarie 2017, aproximativ ora 21.00 min., fiind anterior prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 01 august 2014, privat de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 3 ani, conducând autovehiculul de model „Renault Megane”, cu n/î XXX xxx, ignorând intenționat prevederile pct. 14 lit. a) al Regulamentului circulației rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, prin care se dispune că: „conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate de natură să-i afecteze capacitatea de conducere”, în procesul deplasării prin curtea blocului locativ situat în mun. Chișinău, str. Maria Drăgan, nr. 36, nu a manifestat prudență la trafic și s-a tamponat în

automobilul de model „Nissan Primera”, n/î XXX xxx aflat în stare parcată, unde ulterior, ca urmare a apropierii la fața locului a funcționarilor Direcției de Poliție a mun. Chișinău, în procesul verificării actelor de către agentul constatator, Delinschi Ivan, a fost identificată la primul prezența semnelor de consum a băuturilor alcoolice.

Fiind prezentat la IMSP Dispensarul Republican de Narcologie din mun. Chișinău, str. Petru Rareș nr. 32, în rezultatul examinării medicale, prin procesul-verbal de constatare nr. 7036 din 14.01.2017, în privința lui Beț Oleg a fost stabilită concluzia - stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Pîcălău Dorian în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care în privința inculpatului să fie aplicată o pedeapsă non-privativă de libertate, sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, motivând că prima instanță i-a aplicat lui Beț Oleg o pedeapsă prea aspră, fără a ține cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2018, s-a admis apelul inculpatului Beț Oleg, s-a casat sentința în partea executării pedepsei în penitenciar și s-a pronunțat o hotărâre nouă în această parte, potrivit căreia:

În baza art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicată inculpatului, pe o perioadă de probațiune de 4 (patru) ani.

În rest sentința a fost menținută.

4.1. În motivarea soluției sale, Colegiul a reținut că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că Beț Oleg a săvârșit infracțiunea imputată lui, aceste împrejurări fiind constatate din totalitatea de probe acumulate și corect apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, acțiunile inculpatului corect fiind încadrate în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal.

În cadrul examinării cauzei în instanța de fond, inculpatul nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputate, însă, ulterior fiind audiat în cadrul instanței de apel, ultimul a recunoscut pe deplin vina în comiterea infracțiunii incriminate și a declarat regretă de cele comise și se căiește sincer.

În altă ordine de idei, Colegiul a considerat că instanța de fond just a numit în privința inculpatului pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 4 luni, însă ținând cont de faptul că ultimul, în cadrul instanței de apel și-a recunoscut vina pe deplin și s-a căit de cele comise, totuși a considerat necesar de a casa sentința în partea executării pedepsei în penitenciar și conform prevederilor art. 90 Cod penal, a dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate, pe o perioadă de probațiune de 4 ani. Instanța de apel a considerat că această pedeapsă este perfect proporțională cu faptele comise, deoarece inculpatul se v-a afla 4 ani sub supravegherea strictă a colaboratorilor serviciului de probațiune. Totodată, Colegiul ajungând la această concluzie a ținut cont

de prezența în speță doar a circumstanțelor atenuante, recunoașterea vinei și căința sinceră, careva circumstanțe agravante nefiind reținute.

5. Împotriva deciziei instanței de apel, recurs ordinar declară procurorul, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței instanței de fond.

În motivarea recursului procurorul menționează că instanța de apel la adoptarea deciziei, eronat a mizat pe circumstanțe ce reies din personalitatea inculpatului, or acestea nu pot substitui acel fapt că Beț Oleg repetat a comis infracțiune de conducere a automobilului în stare de ebrietate.

Astfel, instanța de apel verificând cauza sub aspectul legalității pedepsei penale, urma să aprecieze just, dacă aceasta a fost aplicată în raport nu numai cu sancțiunea normelor penale imputate inculpatului, ci cu toate prevederile ce reglementează pedeapsa penală, individualizarea acesteia, precum și alte criterii ce țin de tratamentul juridic penal.

Prin urmare, recurentul consideră concluziile instanței de apel în partea individualizării pedepsei stabilite inculpatului greșite și neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale, fapt ce denotă că decizia adoptată în prezenta cauză penală, la motivarea stabilirii pedepsei contravine prevederilor art. 394 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, deoarece ea nu cuprinde motivele de aplicare a pedepsei cu suspendare condiționată a executării ei.

6. Judecând recursul ordinar și verificând legalitatea hotărârii atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul penal lărgit conducându-se de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, ajunge la concluzia că acesta necesită a fi admis, cu casarea totală a hotărârii atacate și menținerea sentinței primei instanțe, deoarece apelul a fost greșit admis, din următoarele considerente.

Potrivit art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Alin. (4) și (5) ai aceleiași norme prevede că în vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de drept, asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmite instanței de apel, sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost calificată corect, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal au fost aplicate corect, și hotărârea adoptată trebuie să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul lărgit menționează că, sentința instanței de fond a fost contestată de către inculpat și avocatul acestuia doar în latura pedepsei și la judecarea cauzei, instanța de apel a considerat necesar de a casa prima hotărâre în această parte, adoptând o soluție nouă, prin care în privința lui Beț Oleg au fost aplicate prevederile art. 90 Cod penal, însă decizia atacată cu recurs ordinar este contrară prevederilor art. 417 alin. (1) pct. (8)

Cod de procedură penală, deoarece nu cuprinde temeiurile de fapt și de drept ce au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării concluziei date.

Astfel, Colegiul constată că și-a găsit confirmare temeiul de drept invocat de procuror și anume, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece *decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței primei instanțe.

Pe de altă parte, instanța de recurs reține că, în recursul declarat procurorul indică netemeinicia în ce privește aplicarea pedepsei mai blânde inculpatului, necontestând încadrarea juridică a acțiunilor acestuia.

După cum s-a enunțat mai sus, prin sentința primei instanțe Beț Oleg a fost condamnat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 4 (patru) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, iar ulterior, instanța de apel judecând cauza în ordinea procedurii de apel, a admis apelul apărării și a casat sentința în partea stabilirii pedepsei, pronunțând o hotărâre nouă în această parte, prin care s-a dispus, în baza art. 90 Cod penal, suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicată inculpatului sub formă de 4 luni închisoare, pe o perioadă de probațiune de 4 (patru) ani.

În acest aspect, cu referire la soluția instanței de apel, Colegiul lărgit o consideră greșită, reieșind din următoarele:

Din textul deciziei contestate se observă că, instanța de apel la baza soluției sale pune doar faptul că inculpatul în cadrul examinării cauzei în ordine de apel, a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele comise. Astfel, se constată că instanța de apel nu a dat o motivare corespunzătoare, prin prisma prevederilor art. 61, 75 Cod penal, soluției adoptate.

În cazul dat, Colegiul lărgit consideră că, soluția instanței de apel este una pripită și nejustificată, deoarece pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și în limitele fixate în partea specială.

Articolul 75 Cod penal, stipulează criteriile generale de individualizare a pedepsei prin care se înțeleg cerințele stabilite de lege de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Una din prerogativele instanței judecătorești este să aprecieze că scopul pedepsei penale poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia și în baza art. 90 Cod penal poate suspenda condiționat executarea pedepsei stabilite. În formarea convingerii, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv

are în vedere întreaga conduită a condamnatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea acesteia, în timpul judecării, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

Deși legea nu îngrădește libertatea instanței de judecată de a-și forma convingerea cu privire la posibilitatea făptuitorului de a se corecta fără executarea efectivă a pedepsei, ea obligă instanța să-și motiveze hotărârea de suspendare condiționată a executării pedepsei, indicând precis acele motive pe care s-a întemeiat convingerea ei, lucru neefectuat de către instanța de apel.

În același timp, la adoptarea sentinței instanța de fond luând în considerație circumstanțele cauzei, corect a considerat că doar izolarea de societate va reprezenta un remediu echitabil corecției și reeducării inculpatului, stabilind în privința acestuia un termen rezonabil de 4 luni pentru executarea pedepsei cu închisoarea, în penitenciar de tip semiînchis, or Beț Oleg nu doar că a neglijat interdicția de a conduce mijloace de transport, dânsul în mod conștient și intenționat a condus mijlocul de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat. Colegiul lărgit este solidar cu poziția instanței de fond care a menționat că, odată ce persoana este privată de dreptul de a conduce mijloace de transport și în mod conștient comite infracțiunea de conducere a mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat și care nu deține permis de conducere, în mod cert se confirmă faptul că persoana în cauză nu a conștientizat pericolul faptelor sale și că nu a tras concluziile de rigoare, prezentând un pericol pentru societate.

Pe cale de consecință, Colegiul lărgit reține că, pedeapsa aplicată lui Beț Oleg de către prima instanță este una echitabilă, care impune lipsuri și restricții ale drepturilor acestuia, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale. Or, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficient nici pentru corectarea inculpatului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Astfel, din examinarea condițiilor în care instanța poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei în privința inculpatului, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facilitate din care instanța de judecată este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

Prin urmare, instanța de recurs consideră că pedeapsa stabilită lui Beț Oleg de prima instanță corespunde prevederilor art. 7, 61, 75, Cod penal, fiind motivată, individualizată și aplicată în limitele prevăzute de lege, iar hotărârea dată fiind una întemeiată.

În atare circumstanțe, instanța de apel greșit a admis apelul apărării și prin pronunțarea unei noi hotărâri a comis o eroare la aplicarea pedepsei cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, în lipsa cărorva motive clare și legale pe care se întemeiază soluția.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că recursul declarat de procuror urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței

primei instanțe, prin care Beț Oleg a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 4 (patru) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, deoarece apelul a fost greșit admis.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Constantin Moraru, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2018, în cauza penală în privința lui Beț Oleg, pe motiv că apelul a fost greșit admis.

Menține sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 21 iunie 2018 în privința lui Beț Oleg.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 12 martie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Maria Ghervas

Dumitru Mardari